

KLASGROEP B - BaKO Limburg - UCLL

“Onderwijs geeft vaak en te snel antwoorden op vragen die nooit gesteld zijn”

-Ludo Heylen-

PROJECT: Kleuters aan het stuur - deel 2

De afgelopen weken hebben we ons project verder gezet.

Kleuters aan het stuur waarin we de fascinerende wereld van **zelfsturing** bij kinderen verdiept hebben (2 en 3 BaKO).

Onze studenten ervaren dat zelfsturing gaat over het maken van keuzes, het beschikken over scenario's om je doel te bereiken, reflectievermogen en wilskracht.

De focus lag voornamelijk op 5 aspecten:

1. **Zelfsturing bij kleuters**
2. **betrokkenheid en welbevinden**
3. **Beschouwen en creëren (impressie-proces-expressie)**
4. **Het jonge kind (instap)**
5. **Oudste kleuter (schoolrijpheid)**

We lichten toe wat dit inhoudt voor elk opleidingsjaar.

---

1 BaKO

OPO 1 : Samen kinderen zien

INHOUDEN

- *Borgen en inoefenen van principes van het Ervaringsgericht onderwijs*
- *Observeren: vaardigheden en technieken*
- *Oefenen op scoren van welbevinden en betrokkenheid*
- *Ontwikkelingspsychologie jonge kind*

VERTALING STAGE

- **Observaties** van kinderen die opvallen en noteren in een observatieschrift
- *Deze observaties delen en bespreken met mentor*
- *Wist je dat de studenten in duo een **observatieopdracht** (pixel) hebben uitgevoerd op 28/11 met als focus het scannen van welbevinden en betrokkenheid van 5 willekeurige kleuters. Dat deden ze in de eigen stageklas of in de klas van een medestudent.*

OPO 2 : Samen verwonderd zijn

INHOUDEN

- Feedback op beschouwen & creëren
- Impressie-proces-expressie
- Intro muzische domeinen
- Het belang van een nieuwsgierige, onderzoekende houding
- Belang van verwondering bij kleuters én bij jezelf
- Verdieping van de waarneming (jongste en oudste kleuters)
- Didactiek lied aanleren

VERTALING STAGE

- **Lied of versje aanleren** (lesvoorbereiding maken) in samenspraak met mentor.
- **Een waarneming** (lesvoorbereiding maken)

- Uitwerken van een krachtige **IPE-lijn** over de stageweek heen (geen lesvoorbereiding), wel een logische lijn in de opbouw van het weekrooster
- Aannemen van een muzische grondhouding waarbij **creativiteit** in de klas gestimuleerd wordt.

OPO 3: Een krachtige leeromgeving

INHOUDEN

- Taal: kwalitatieve prentenboeken
- RZL Levensbeschouwing: bouwstenen

VERTALING STAGE

- Een **kwantitatief prentenboek** meenemen naar de klas en bekijken met een klein groepje kleuters (geen lesvoorbereiding nodig). Dit kan in november of in december.
- Levensbeschouwing: november of december: een prentenboek met een levensbeschouwelijk thema voorlezen (vertellen) en aansluitend een **levensbeschouwelijk gesprek** voeren in kleine groep of klassikaal (opdracht van een pixel)

OPO 4: Spelen met kinderen

INHOUDEN

- Soorten spel, wat is goed spel en wat zijn uitdagende materialen?
- Kennismaking spelbegeleiding
- Sensopathisch spel

VERTALING STAGE

- Focus op **doelgericht meespelen** en **eerste stappen** in spelbegeleiding
- Deze ervaring samen met de mentor bespreken
- Voeling krijgen met de kleuters via spel

OPO 5: Ik, jij en wij

INHOUDEN

- Terugblik praktijk in kerngroep
- Opdracht kansarmoede (kinderen in kwetsbare gezinnen)

VERTALING STAGE

- **Stageplan** bespreken met mentor, ook persoonlijke doelen opstellen voor individuele groei (studentniveau). Dit stageplan bouwt verder op vorig stageplan van november.

OPO 6: Leerkracht zijn

INHOUDEN

- Wat is een krachtige leeromgeving?
- Didactisch model en lesvoorbereiding: inoefenen en feedback
- Introductie ZILL Leerplan
- Reflectie: observatie-interpretatie-planning
- Waarneming oefenen en verdiepen
- Stagevoorbereiding

VERTALING STAGE

- **4 lesvoorbereidingen** van een geleide activiteit.
Hierbij aandacht op het correct **selecteren van doelstellingen** uit ZILL-leerplan. Indien de student niet in een Katholieke basisschool stage loopt en u wil graag de vertaalslag van de doelen naar het andere net, vragen we u om de student van 1 BaKO hierbij te helpen. Ze zijn nog niet vertrouwd met deze materie.

Deze 4 activiteiten zijn:

- Een waarneming uitvoeren
  - Liedje of versje aanleren
  - Verhaal vertellen met levensbeschouwelijk gesprek (RZL)
  - Een eigen gekozen activiteit samen met de mentor: samen de activiteit voorbereiden en uitvoeren, daarna samen terugblikken
- Uiteraard kan de student **meer** geleide activiteiten voorzien, dat in samenspraak met de mentor.
  - We verwachten **meer en meer participatie** van de student; overgangsmomenten begeleiden, het opruimen, het onthaal, kringmomenten, ... Dit kan samen met de mentor of alleen als oefenkans.
  - We weten dat het een drukke periode is voor de kerstvakantie. Mogelijk kunnen de studenten helpen bij het maken van de nieuwjaarsbrieven. Maar we verwachten dat er ook **voldoende ruimte** is voor de andere activiteiten en het kunnen meespelen in de klas. Ons voorstel is dat ze 2 halve dagen ingezet kunnen worden hiervoor, dat in overleg met de mentor.
  - **Elke dag 1 reflectie** maken op papier (observatie-interpretatie-planning). De dag erna overlopen met de mentor.
-

2 BaKO

OPO 1 : Samen kinderen zien

INHOUDEN

- Inleiding zelfsturing (executieve functies); vervolg en verdieping
- Handelingsgericht werken
- Kijkwijzers hoeken: verdieping
- Schoolrijpheid instapkleuters
- Ontwikkelingspsychologie jonge kind
- Opfrissing scores van welbevinden en betrokkenheid – kijkwijzer zelfsturing

VERTALING STAGE

- **Verderzetting beeldvorming** van de kleuters op vlak van WB, BTH en zelfsturing. Dit met de mentor bespreken. Welke kleuters vallen op? Actief inzetten op **ondersteuning** van zelfsturing of welbevinden en/of betrokkenheid bij enkele kleuters. Inspelen op de **noden van de kleuters**.
- **Leeromgeving** creëren die **zelfsturing uitlokt** via materialen of probleemstellingen, of de uitdaging van de dag (week). Bespreek dit met de mentor.
- Wist je dat de studenten **in duo een observatieopdracht** (pixel) hebben uitgevoerd op 28/11 met als focus het scannen van welbevinden, betrokkenheid en zelfsturing van 4 willekeurige kleuters. Dat deden ze in de eigen stageklas of de klas van een medestudent.

OPO 2 : Samen verwonderd zijn

INHOUDEN

- IPE inoefenen en vastzetten
- Het belang van een nieuwsgierige, onderzoekende houding
- Belang van een krachtige impressie en verwondering bij kleuters én bij jezelf
- Muzische domeinen

VERTALING STAGE

- Aannemen van een muzische grondhouding waarbij **creativiteit** in de klas gestimuleerd wordt.

OPO 3: Een krachtige leeromgeving

INHOUDEN

- Mondelinge taalvaardigheid (observeren en stimuleren)
- Wiskundige initiatie: ontluikend getalbegrip en wiskundetaal

VERTALING STAGE

- Enkele kleuters **in beeld** brengen op vlak van **mondelinge taalvaardigheid**. Ga in gesprek met de mentor (stage november en december)
- Kritische blik op **eigen taalaanbod**
- Herkennen van wiskundige kansen tijdens vrij spel en inzetten op **tussenkomen die wiskundige initiatie (getalbegrip) versterken** (ook in andere lesvoorbereidingen).

OPO 4: Spelen met kinderen

INHOUDEN

- Hoekenfiches: verdieping
- Constructiespel: evolutie
- Schoolrijpheidsvoorwaarden via spel

VERTALING STAGE

- **3 hoeken uitwerken** met een bijhorende hoekenfiche (3 hoeken of 2 hoeken en daarnaast 1 materiaal aanbod op een tafel). Dus in totaal 3 fiches
Vb. de constructiehoek, voorbereidend schrijven, een aanbod loose parts...
- Focus van deze hoeken:
  1. De hoek voldoende voorbereiden maar steeds ruimte blijven houden voor de doelvrijheid van de kleuters. De kleuters moeten zelf betekenis kunnen geven aan hun spel
  2. Het spel in de hoeken voldoende doelgericht onderbouwen.
Ontwikkelprocessen op gang brengen en verder gaan dan louter 'spelen'.
  3. Vanuit spel in de hoeken verbinding maken met ander aanbod in de klas. Bv een geleide activiteit ter verrijking van het spel in de hoeken. Vb. schrijfdans ter voorbereiding van de schrijfhoek.

OPO 5: Ik, jij en wij

INHOUDEN

- Terugblik praktijk in kerngroep
- Opdracht kansarmoede (kinderen in kwetsbare gezinnen)

VERTALING STAGE

- **Stageplan** bespreken met mentor, ook persoonlijke doelen opstellen voor individuele groei (studentniveau). Verder bouwen op vorig stageplan.

OPO 6: Leer-kracht zijn

INHOUDEN

- OIP-schema reflecties
- Mijn droomklas!
- Carrousel brugmethodieken van kleuter naar lager onderwijs: beginnend schrijven en schoolrijpheidsvoorwaarden, het schoolrijpe kind

VERTALING STAGE

- Eén initiatief uitwerken dat inzet op **ouderbetrokkenheid**. Denk aan een weekbriefje, ... Dit met de mentor bespreken
- 1 initiatief realiseren vanuit '**mijn droomklas**'
- **Klas volledig overnemen**
- Organiseren van **activiteiten** (zie afgelopen jaar). In overleg met mentor.
- **Elke dag 1 reflectie** maken op papier (observatie-interpretatie-planning).
- We weten dat het een drukke periode is voor de kerstvakantie. Mogelijk kunnen de studenten helpen bij het maken van de nieuwjaarsbrieven. Maar

we verwachten dat er ook **voldoende ruimte** is voor de andere activiteiten en het kunnen meespelen in de klas. Ons voorstel is dat ze 2 halve dagen ingezet kunnen worden hiervoor, dat in overleg met de mentor.

---

3 BaKO

OPO 1 : Samen kinderen zien

INHOUDEN

- Verdieping zelfsturing (executieve functies)
- Ontwikkelingspsychologie jonge kind
- Opfrissing scores van welbevinden en betrokkenheid – kijkwijzer zelfsturing
- Schoolvisie & klasscreening
- Kindportretten Kijk ik

VERTALING STAGE

- **Verderzetting beeldvorming** van de kleuters op vlak van WB, BTH en zelfsturing. Dit met de mentor bespreken. Welke kleuters vallen op? Actief inzetten op **ondersteuning** van zelfsturing of welbevinden en/of betrokkenheid bij enkele kleuters. Inspelen op de **noden van de kleuters**.
- **Leeromgeving** creëren die **zelfsturing uitlokt** via materialen of probleemstellingen, of de uitdaging van de dag (week). Bespreek dit met de mentor.
- Wist je dat de studenten **in duo een observatieopdracht** (pixel) hebben uitgevoerd op 28/11 met als focus het scannen van welbevinden, betrokkenheid en zelfsturing van 4 willekeurige kleuters. Dat deden ze in de eigen stageklas of de klas van een medestudent.
- Voor de pixel in januari dienen de studenten **een gesprek** te hebben met de zorgcoördinator of directie in verband met de schoolvisie en het pedagogisch project.

OPO 2 : Samen verwonderd zijn

INHOUDEN

- Vervolg actie-onderzoek: een onderzoeksvraag formuleren

VERTALING STAGE

- Studenten zijn gestart met een eerste brainstorm en verdieping over hun **actieonderzoek** (bachelorproef)

OPO 3: Een krachtige leeromgeving

INHOUDEN

- Mondelinge taalvaardigheid (observeren en stimuleren)
- Wiskundige initiatie: ontluikend getalbegrip en wiskundetaal

VERTALING STAGE

- Enkele kleuters **in beeld** brengen op vlak van **mondelijke taalvaardigheid**. Ga in gesprek met de mentor (stage november en december)
- Kritische blik op **eigen taalaanbod en taalstimulering**
- Herkennen van wiskundige kansen tijdens vrij spel en inzetten op **tussenkomen die wiskundige initiatie (getalbegrip) versterken** (ook in andere lesvoorbereidingen).

OPO 4: Spelen met kinderen

INHOUDEN

- Hoekenfiches verdiepen
- Constructiespel
- Schoolrijpheidsvoorwaarden via spel

VERTALING STAGE

- **3 hoeken uitwerken** met een bijhorende **hoekenfiche** (3 hoeken of 2 hoeken en daarnaast 1 materiaal aanbod op een tafel). Dus in totaal 3 fiches
Vb. de constructiehoek, voorbereidend schrijven, een aanbod loose parts...
- Focus van deze hoeken:
  1. De hoek voldoende voorbereiden maar steeds ruimte blijven houden voor de doelvrijheid van de kleuters. De kleuters moeten zelf betekenis kunnen geven aan hun spel
  2. Het spel in de hoeken voldoende doelgericht onderbouwen.
Ontwikkelprocessen op gang brengen en verder gaan dan louter 'spelen'.
  3. Vanuit spel in de hoeken verbinding maken met ander aanbod in de klas. Bv een geleide activiteit ter verrijking van het spel in de hoeken. Vb. schrijfdans ter voorbereiding van de schrijfhoek.

OPO 5: Ik, jij en wij

INHOUDEN

- Terugblik praktijk
- Opdracht kansarmoede april 2025 (kinderen in kwetsbare gezinnen)

VERTALING STAGE

- **Stageplan** bespreken met mentor, ook persoonlijke doelen opstellen voor individuele groei (studentniveau). Verder bouwen op vorig stageplan.

OPO 6: Leer-kracht zijn

INHOUDEN

- OIP-schema reflecties
- Mijn droomklas! Met onderbouwing
- Carrousel brugmethodieken van kleuter naar lager onderwijs: beginnend schrijven en schoolrijpheidsvoorwaarden, het schoolrijpe kind

VERTALING STAGE

- Eén initiatief uitwerken dat inzet op **ouderbetrokkenheid**. Denk aan een weekbriefje, ... Dit met de mentor bespreken

- 1 initiatief realiseren vanuit 'mijn droomklas'
- **Klas volledig overnemen**
- Organiseren van **activiteiten** (zie afgelopen jaren). In overleg met mentor.
- **Elke dag 1 reflectie** maken op papier. Waar liggen kansen, noden of zorgen?

- We weten dat het een drukke periode is voor de kerstvakantie. Mogelijk kunnen de studenten helpen bij het maken van de nieuwjaarsbrieven. Maar we verwachten dat er ook **voldoende ruimte** is voor de andere activiteiten en het kunnen meespelen in de klas. Ons voorstel is dat ze 2 halve dagen ingezet kunnen worden hiervoor, dat in overleg met de mentor.

Stagebezoek 2 & 3 BaKo

We brengen in de komende stage een bezoek aan onze 2 BaKO studenten die in november nog geen bezoek kregen. Ook de studenten van 3 BaKO krijgen nu een bezoek. Na de observatie gaan we graag even in gesprek met de mentor en aansluitend met de student zelf.

1 BaKo studenten

We hebben de feedback van mentoren goed ontvangen. Waar nodig gaan we in gesprek of brengen we een stagebezoek indien dit nu reeds nodig is. Dat alles in samenspraak met de student en mentor.

Uitnodiging studiedag

Op **12 december 2024** kan je gratis deelnemen aan een studiedag georganiseerd door UCLL voor studenten, lectoren en mentoren. Thema: **Onderwijs aan cognitief talent**. De doelgroep is basisonderwijs KO en LO. Inschrijven kan via deze link (graag voor 3 december).
[Studiedag](http://www.spring-stof.be/studiedag) www.spring-stof.be/studiedag

Studenten van **3 BaKO** die deelnemen aan deze studiedag zullen op 12 december **geen** stage lopen. We stimuleren hen om daadwerkelijk deel te nemen. Ze doen **wel** stage als ze zich niet inschrijven (in overleg met kernbegeleider).

Kernbegeleiders

Indien er vragen of opmerkingen zijn, aarzel dan zeker niet om ons (de kernbegeleiders) te contacteren.

Elke	elke.wallraf@ucll.be
Jonas	jonas.albert@ucll.be
Jan	jan.vandewiele@ucll.be